

Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΙΟΝΙΖΟΥΣΕΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΕΣ ΚΑΙ
ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΝΟΜΟΣ (ΝΟΜΟΣ 164(Ι) ΤΟΥ 2018)

Γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 63

- 164(Ι) του 2018. Ο Αρχιεπιθεωρητής, εφαρμόζοντας τις αρμοδιότητες που παρέχονται σ' αυτόν με βάση το άρθρο 63 του περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμου του 2018, εκδίδει την παρούσα γνωστοποίηση.
- Συνοπτικός τίτλος. 1. Η παρούσα γνωστοποίηση θα αναφέρεται ως η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Προδιαγραφές, απαιτήσεις και υποχρεώσεις για οικοδομικά υλικά και κατηγορίες και είδη πρακτικών με φυσικά ραδιενεργά υλικά που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψη ακτινοπροστασίας) Γνωστοποίηση του 2019.
- Ερμηνεία. 2. (1) Για τους σκοπούς της παρούσας γνωστοποίησης, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια –
- «διαπιστευμένο εργαστήριο» σημαίνει εργαστήριο, το οποίο είναι διαπιστευμένο σύμφωνα με το πρότυπο CYS EN ISO 17025 ή άλλο ισοδύναμο, διεθνώς αποδεκτό, πρότυπο και του οποίου οι μέθοδοι ανάλυσης που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της παρακολούθησης και της απόδειξης της συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Νόμου, των Κανονισμών και της παρούσας γνωστοποίησης, είναι επικυρωμένες και διαπιστευμένες σύμφωνα με το πιο πάνω πρότυπο και οι οποίες καθορίζονται στο πεδίο διαπίστευσής του.
- 164(Ι) του 2018. Επίσημη Εφημερίδα, Παράρτημα Τρίτο (Ι): 28.12.2018.
- Επίσημη Εφημερίδα, Παράρτημα Τρίτο (Ι): 28.12.2018.
- «Κανονισμοί» σημαίνει τους περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμούς του 2018, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.
- 164(Ι) του 2018. «Νόμος» σημαίνει τον περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμο του 2018, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.
- 164(Ι) του 2018. «Υπηρεσία Ελέγχου» σημαίνει την Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, η οποία λειτουργεί δυνάμει του άρθρου 7 του Νόμου.
- (2) Οποιοδήποτε άλλοι όροι, οι οποίοι χρησιμοποιούνται στην παρούσα γνωστοποίηση και δεν τυχάνουν διαφορετικού καθορισμού σ' αυτήν, θα έχουν την ίδια έννοια που αποδίδεται στους όρους αυτούς από τον Νόμο και τους Κανονισμούς.
- Πεδίο εφαρμογής. Παράρτημα. 3. Η παρούσα γνωστοποίηση καθορίζει σε Παράρτημα –
- (α) τις προδιαγραφές και απαιτήσεις για οικοδομικά υλικά που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψη ακτινοπροστασίας και τις υποχρεώσεις προσώπων που διαθέτουν ή προτίθενται να διαθέτουν τέτοια υλικά στην αγορά, και
- (β) τις κατηγορίες και τα είδη των πρακτικών που περιλαμβάνουν φυσικά ραδιενεργά υλικά που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν έκθεση των εργαζομένων ή των μελών του κοινού, η οποία δεν δύναται να παραβλεφθεί από άποψη ακτινοπροστασίας,
- κατ' εφαρμογή του Κανονισμού 64 και του άρθρου 19 του Νόμου, αντίστοιχα.
- Έναρξη ισχύος. 4. Η γνωστοποίηση αυτή τίθεται σε ισχύ με τη δημοσίευσή της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
(Παράγραφος 3)

Προδιαγραφές, απαιτήσεις και υποχρεώσεις για οικοδομικά υλικά και κατηγορίες και είδη πρακτικών με φυσικά ραδιενεργά υλικά που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας

Ο Αρχιεπιθεωρητής, λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- (α) Με βάση τον Κανονισμό 64(1), το επίπεδο αναφοράς για την εξωτερική έκθεση των μελών του κοινού σε ακτινοβολία γάμμα που εκπέμπεται από οικοδομικά υλικά στο εσωτερικό κτιρίων καθορίζεται στο 1 mSv ανά έτος, επιπρόσθετα της εξωτερικής έκθεσης που δέχονται τα μέλη του κοινού σε υπαίθριους χώρους·
- (β) Με βάση τον Κανονισμό 64(2), η Υπηρεσία Ελέγχου καθορίζει τα οικοδομικά υλικά που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας, λαμβάνοντας υπόψη τον ενδεικτικό κατάλογο υλικών του Έννατου Πίνακα των Κανονισμών αναφορικά με την ακτινοβολία γάμμα που εκπέμπουν·
- (γ) Με βάση τον Κανονισμό 64(3), τα πρόσωπα που διαθέτουν ή προτίθενται να διαθέτουν τέτοια υλικά στην αγορά διασφαλίζουν ότι:
  - (i) έχουν προσδιοριστεί με μέσο ή τρόπο που αναγνωρίζεται από την αρμόδια Αρχή οι συγκεντρώσεις ενεργότητας των ραδιονουκλιδίων που αναφέρονται στον Δέκατο Πίνακα των Κανονισμών· και
  - (ii) παρέχονται στην Υπηρεσία Ελέγχου οι απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα των μετρήσεων και τον αντίστοιχο δείκτη συγκέντρωσης ενεργότητας, καθώς και άλλους συναφείς παράγοντες, όπως επίσης ορίζεται στον Δέκατο Πίνακα των Κανονισμών·
- (δ) Με βάση τον Κανονισμό 64(4), η Υπηρεσία Ελέγχου λαμβάνει μέτρα ή, όπου απαιτείται, μεριμνά για τη λήψη κατάλληλων μέτρων, τα οποία ενδέχεται να περιλαμβάνουν ειδικές απαιτήσεις στους αντίστοιχους οικοδομικούς κανονισμούς ή περιορισμούς στην επιδιωκόμενη χρήση των εν λόγω υλικών, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Δημοκρατίας·
- (ε) Με βάση το άρθρο 19 του Νόμου, η Υπηρεσία Ελέγχου προσδιορίζει τις κατηγορίες και τα είδη των πρακτικών που περιλαμβάνουν φυσικά ραδιενεργά υλικά που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν έκθεση των εργαζομένων ή των μελών του κοινού, η οποία δεν δύναται να παραβλεφθεί από άποψης ακτινοπροστασίας. Ο εν λόγω προσδιορισμός διενεργείται με οποιοδήποτε κατάλληλο μέσο, λαμβανομένων υπόψη των βιομηχανικών τομέων που παρατίθενται στον Πέμπτο Πίνακα του Νόμου·
- (στ) Η Υπηρεσία Ελέγχου επιβλέπει την εφαρμογή του Νόμου και η άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων της αρμόδιας Αρχής που απορρέουν από τη σχετική νομοθεσία γίνεται στην πράξη μέσω ολοκληρωμένου εθνικού νομικού, ρυθμιστικού και οργανωτικού πλαισίου, όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 6 του Νόμου, που εφαρμόζει η Υπηρεσία Ελέγχου·
- (ζ) Το άρθρο 63(1) του Νόμου παρέχει την ευχέρεια στην Υπηρεσία Ελέγχου, για σκοπούς παροχής πρακτικής καθοδήγησης σε σχέση με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από τον Νόμο και από οποιουδήποτε Κανονισμούς εκδίδονται με βάση αυτόν, να εγκρίνει και εκδίδει Κώδικες Πρακτικής, Πρότυπα και Προδιαγραφές, κατάλληλες για τον σκοπό αυτό, τις οποίες μπορεί να αναθεωρεί, τροποποιεί ή αποσύρει οποτεδήποτε αυτή κρίνει σκόπιμο·
- (η) Με βάση το άρθρο 63(2) του Νόμου, παράλειψη οποιουδήποτε προσώπου να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε διάταξη Κώδικα Πρακτικής, Προτύπου ή Προδιαγραφών που έχει εγκριθεί και εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 63(1) του Νόμου αποτελεί αδίκημα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43 του Νόμου·

εκδίδει τις ακόλουθες προδιαγραφές, απαιτήσεις και υποχρεώσεις που αποσκοπούν στον καθορισμό –

- (α)
  - (i) των οικοδομικών υλικών που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας·
  - (ii) των υποχρεώσεων των προσώπων που διαθέτουν ή προτίθενται να διαθέτουν τέτοια υλικά στην αγορά· και
  - (iii) των απαιτήσεων και προδιαγραφών για την παρακολούθηση της συγκέντρωσης ραδιονουκλιδίων σε οικοδομικά υλικά που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας και είναι τοποθετημένα ή θα τοποθετούνται στην αγορά·

με σκοπό την εκτίμηση και αξιολόγηση της εξωτερικής έκθεσης των μελών του κοινού σε ακτινοβολία γάμμα που εκπέμπεται από οικοδομικά υλικά στο εσωτερικό κτιρίων, και
- (β) των κατηγοριών και των ειδών πρακτικών που περιλαμβάνουν φυσικά ραδιενεργά υλικά που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν έκθεση των εργαζομένων ή των μελών του κοινού, η οποία δεν δύναται να παραβλεφθεί από άποψης ακτινοπροστασίας·

1. Οικοδομικά υλικά που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας σχετικά με την ακτινοβολία γάμμα που εκπέμπουν

Κατ' εφαρμογή του Κανονισμού 64(2), η Υπηρεσία Ελέγχου καθορίζει τα ακόλουθα οικοδομικά υλικά ως υλικά που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας σχετικά με την ακτινοβολία γάμμα που εκπέμπουν:

1.1 Φυσικά υλικά

- (α) Σκυρόδεμα βασισμένο σε στυπτηρία (alum shale),
- (β) Οικοδομικά υλικά ή πρόσθετα φυσικής πυριγενούς προέλευσης:
  - (i) γρανιτοειδή (όπως γρανίτες, συηνίτες και ορθογνεύσιοι),
  - (ii) πορφυρίτης,
  - (iii) τόφος,
  - (iv) ποζολάνη, και
  - (v) λάβα.

1.2 Υλικά που περιέχουν κατάλοιπα βιομηχανιών που επεξεργάζονται φυσικά ραδιενεργά υλικά:

- (i) ιπτάμενη τέφρα,
- (ii) φωσφογύψος,
- (iii) φωσφορούχα σκωρία,
- (iv) σκωρία κασιτέρου,
- (v) σκωρία χαλκού,
- (vi) ερυθρά ιλύς (κατάλοιπο της παραγωγής αλουμινίου), και
- (vii) κατάλοιπα της παραγωγής χάλυβα.

2. Δείκτης συγκέντρωσης ενεργότητας

2.1 Για τους σκοπούς του Κανονισμού 64(3) και της παρούσας γνωστοποίησης, τα πρωτογενή ραδιονουκλίδια, για τα οποία πρέπει να καθορίζονται οι συγκεντρώσεις ενεργότητας, είναι τα ακόλουθα:

- (α) το Ράδιο-226 (Ra-226),
- (β) το Θόριο-232 (Th-232) (ή το προϊόν διάσπασης του Ra-228), και
- (γ) το Κάλιο-40 (K-40).

2.2 Με τον υπολογισμό των συγκεντρώσεων των πιο πάνω ραδιονουκλιδίων, υπολογίζεται ο δείκτης συγκέντρωσης ενεργότητας (I), ως εξής:

$$I = \frac{C_{Ra-226} Bq}{300 kg} + \frac{C_{Th-232} Bq}{200 kg} + \frac{C_{K-40} Bq}{3000 kg}$$

όπου C_{Ra-226} , C_{Th-232} και C_{K-40} είναι οι συγκεντρώσεις ενεργότητας σε Bq/kg των αντίστοιχων ραδιονουκλιδίων σε ένα οικοδομικό υλικό.

Ο δείκτης αφορά τη δόση ακτινοβολίας γάμμα, καθ' υπέρβαση της τυπικής έκθεσης σε ανοικτό χώρο, σε κτίριο που κατασκευάζεται με τη χρήση ενός προσδιορισμένου οικοδομικού υλικού. Ο δείκτης εφαρμόζεται στο οικοδομικό υλικό και όχι τα συστατικά του μέρη, εκτός εάν τα εν λόγω συστατικά μέρη αποτελούν τα ίδια οικοδομικά υλικά και αξιολογούνται ξεχωριστά ως τέτοια. Για την εφαρμογή του δείκτη στα εν λόγω συστατικά μέρη, ιδίως σε κατάλοιπα από βιομηχανίες που επεξεργάζονται φυσικά ραδιενεργά υλικά ανακυκλωμένα σε οικοδομικά υλικά, εφαρμόζεται κατάλληλος συντελεστής επιμερισμού.

Ο δείκτης συγκέντρωσης ενεργότητας με τιμή 1 χρησιμοποιείται ως συντηρητικό εργαλείο ελέγχου για τον εντοπισμό υλικών που ενδέχεται να προκαλέσουν υπέρβαση του επιπέδου αναφοράς που καθορίζεται στον Κανονισμό 64(1).

2.3 Ο υπολογισμός της δόσης λαμβάνει υπόψη και άλλους παράγοντες όπως η πυκνότητα και το πάχος του υλικού, καθώς και παράγοντες που σχετίζονται με το είδος του κτιρίου και τον σκοπό για τον οποίο προορίζεται η χρήση του υλικού (χύμα ή επιφανειακή).

3. Αρμοδιότητες Υπηρεσίας Ελέγχου

Για σκοπούς εφαρμογής του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης, η Υπηρεσία Ελέγχου έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- (α) Επιτηρεί γενικά την ομαλή και αποτελεσματική εφαρμογή του Νόμου και των Κανονισμών και ειδικότερα των προνοιών τους που αναφέρονται στην επιτήρηση της αγοράς ως προς τα οικοδομικά υλικά που τοποθετούνται σ' αυτήν και παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας σχετικά με την ακτινοβολία γάμμα που εκπέμπουν,
- (β) καθορίζει, δυνάμει του Κανονισμού 64(2), τα οικοδομικά υλικά που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας σχετικά με την ακτινοβολία γάμμα που εκπέμπουν,
- (γ) παρακολουθεί τα οικοδομικά υλικά που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας σχετικά με την ακτινοβολία γάμμα που εκπέμπουν και τοποθετούνται στην αγορά και διασφαλίζει ότι οποιοδήποτε τέτοιο υλικό ικανοποιεί τα κριτήρια που καθορίζονται στην παράγραφο 2 της παρούσας γνωστοποίησης,
- (δ) αυτοβούλως και όποτε το κρίνει αναγκαίο, στο πλαίσιο ελέγχου της συμμόρφωσης των προσώπων που διαθέτουν ή προτίθενται να διαθέτουν οικοδομικά υλικά στην αγορά προς τις διατάξεις του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης, δύναται να διενεργεί ή/και λαμβάνει μέριμνα για τη διενέργεια δειγματοληψιών,
- (ε) με βάση τον Κανονισμό 64(4), λαμβάνει ή μεριμνά για τη λήψη, όπου απαιτείται, κατάλληλων μέτρων, τα οποία ενδέχεται να περιλαμβάνουν ειδικές απαιτήσεις στους αντίστοιχους οικοδομικούς κανονισμούς ή περιορισμούς στην επιδιωκόμενη χρήση των εν λόγω υλικών, σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες της Δημοκρατίας,
- (στ) διερευνά άμεσα κάθε περίπτωση μη τήρησης των απαιτήσεων του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης που περιέρχεται σε γνώση της και μεριμνά για τον εντοπισμό των αιτίων της μη συμμόρφωσης, όπως είναι εύλογα εφικτό,
- (ζ) αναγνωρίζει την ικανότητα αναλυτικών εργαστηρίων να διενεργούν μετρήσεις ραδιενέργειας για σκοπούς εφαρμογής του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης,
- (η) με βάση δεδομένα που της κοινοποιούνται και τα αποτελέσματα δειγματοληψιών και ελέγχων που διενεργεί ή ίδια ή διενεργούνται με μέριμνά της, τηρεί και επικαιροποιεί τακτικά εθνικό αρχείο συγκεντρώσεων ραδιονουκλιδίων στα οικοδομικά υλικά,
- (θ) αλληλεπιδρά ή/και συνεργάζεται με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες στη Δημοκρατία, ενδιαφερόμενα μέρη ή οποιονδήποτε άλλο φορέα είναι δυνατό να έχει εμπλοκή στο θέμα, για σκοπούς εφαρμογής του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης, περιλαμβανομένης της ανταλλαγής αλληλογραφίας με έντυπα ή ηλεκτρονικά μέσα,
- (ι) δύναται να πληροφορεί, με οποιοδήποτε τρόπο κρίνει πρόσφορο, το κοινό και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τα αποτελέσματα των ελέγχων που προβλέπονται στον Κανονισμό 64 και την παρούσα γνωστοποίησης,
- (ια) ενεργεί στο πλαίσιο οποιασδήποτε άλλης αρμοδιότητας / υποχρέωσης προκύπτει για την αρμόδια Αρχή από τις διατάξεις του Νόμου ή/και των Κανονισμών σε σχέση με την επιτήρηση της αγοράς ως προς τα οικοδομικά υλικά που τοποθετούνται σ' αυτήν και παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας σχετικά με την ακτινοβολία γάμμα που εκπέμπουν.

4. Εξουσίες Αρχιεπιθεωρητή και Επιθεωρητών

4.1 Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 31 του Νόμου περί των εξουσιών του Αρχιεπιθεωρητή και οποιοδήποτε Επιθεωρητή διορίζεται με βάση το άρθρο 30 του Νόμου, ο Αρχιεπιθεωρητής και οποιοσδήποτε Επιθεωρητής μπορούν να εισέρχονται σε οποιαδήποτε υποστατικά ή χώρους, με σκοπό τη διενέργεια οποιωνδήποτε εξετάσεων, μετρήσεων, δοκιμών και λήψης δειγμάτων για σκοπούς εφαρμογής του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης.

4.2 Ο Αρχιεπιθεωρητής και οποιοσδήποτε Επιθεωρητής έχουν εξουσία να –

- (α) Εισέρχονται, επιθεωρούν, ερευνούν και διενεργούν έλεγχο σε οποιοδήποτε υποστατικό όπου τηρείται απόθεμα, φορτίο ή γίνεται παραλαβή οικοδομικών υλικών, όπως εφαρμόζεται, αναφορικά με τα οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης,
- (β) εξετάζουν ή/και λαμβάνουν δείγμα ή δείγματα οποιοδήποτε τέτοιου υλικού, σε ποσότητα την οποία θεωρούν εύλογα αναγκαία για τη διεκπεραίωση της μέτρησης, του ελέγχου, της διερεύνησης ή της επιθεώρησης, χωρίς την καταβολή οποιασδήποτε χρηματικού τιμήματος,

- (γ) εποπτεύουν τη διαδικασία που εφαρμόζουν τα πρόσωπα που αναφέρονται στην υποπαράγραφο 5.1 για τη λήψη δειγμάτων αναφορικά με τον υπολογισμό των συγκεντρώσεων των πιο πάνω ραδιονουκλιδίων και του δείκτη συγκέντρωσης ενεργότητας (I) που προβλέπεται στην υποπαράγραφο 2.2.

4.3 Ο Αρχιεπιθεωρητής και οποιοσδήποτε Επιθεωρητής έχουν εξουσία να εξετάζουν οποιαδήποτε στοιχεία είναι καταχωρημένα σε ηλεκτρονική ή έγγραφη μορφή που βρίσκονται σε οποιοδήποτε υποστατικό ή όχημα, για τα οποία υπάρχει εύλογη υποψία ότι περιέχουν πληροφορίες ή καταχωρήσεις σε σχέση με οικοδομικά υλικά για τα οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης και να λαμβάνουν αντίγραφα ή αποσπάσματά τους.

4.4 Ο Αρχιεπιθεωρητής δύναται, κατόπιν σχετικού αιτήματος, να εξασφαλίζει πληροφόρηση που τηρείται από οποιαδήποτε άλλη κρατική Αρχή, σε σχέση με οικοδομικά υλικά για τα οποία εφαρμόζεται ο Κανονισμός 64 και η παρούσα γνωστοποίηση.

5. Υποχρεώσεις προσώπων που διαθέτουν ή προτίθενται να διαθέτουν οικοδομικά υλικά στην αγορά

5.1 Κατ' εφαρμογή του Κανονισμού 64(3), οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο διαθέτει ή προτίθεται να διαθέτει στην αγορά οικοδομικά υλικά που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας ως προς την ακτινοβολία γάμμα που εκπέμπουν, τα οποία καθορίζονται στην παράγραφο 1 της παρούσας γνωστοποίησης, πρέπει να διασφαλίζει ότι έχουν προσδιορισθεί με μέσο ή τρόπο που αναγνωρίζεται από την αρμόδια Αρχή και περιγράφεται πιο κάτω οι συγκεντρώσεις ενεργότητας των ραδιονουκλιδίων που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

5.2 Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην υποπαράγραφο 5.1 παρέχουν στην Υπηρεσία Ελέγχου τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα των μετρήσεων και τον αντίστοιχο δείκτη συγκέντρωσης ενεργότητας (I), καθώς και άλλους συναφείς παράγοντες.

5.3 Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην υποπαράγραφο 5.1 προσδιορίζουν τον δείκτη συγκέντρωσης ενεργότητας (I), τόσο στην περίπτωση εισαγόμενου όσο και στην περίπτωση εγχώρια παραγόμενου οικοδομικού υλικού, το οποίο τοποθετούν ή προτίθενται να τοποθετούν στην αγορά. Πρακτικά, η υποχρέωση αυτή ικανοποιείται με την προσκόμιση στην Υπηρεσία Ελέγχου πιστοποιητικού μέτρησης της συγκέντρωσης των πιο πάνω ραδιονουκλιδίων, το οποίο πληροί τις προδιαγραφές της παραγράφου 7 της παρούσας γνωστοποίησης.

5.4 Τα πρόσωπα αυτά δύνανται να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες των Εμπειρογνώνων Ακτινοπροστασίας που ορίζονται στο άρθρο 2 του Νόμου και των οποίων ο ρόλος περιγράφεται περαιτέρω στον Κανονισμό 68. Κατάλογος των εγκεκριμένων από την Υπηρεσία Ελέγχου προσώπων να ενεργούν ως Εμπειρογνώμονες Ακτινοπροστασίας δημοσιεύεται στον επίσημο ιστότοπο του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

5.5 Οι πιο πάνω υποχρεώσεις ισχύουν ως εξής:

- (α) Για υλικά που κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος των Κανονισμών είναι ήδη τοποθετημένα και κυκλοφορούν στην εγχώρια αγορά:

Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην υποπαράγραφο 5.1 πραγματοποιούν τους απαραίτητους ελέγχους που προβλέπονται στην παράγραφο 2 της παρούσας γνωστοποίησης μία φορά μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας γνωστοποίησης και στη συνέχεια, εάν όλες οι άλλες σχετικές παράμετροι παραμένουν σταθερές (είδος, ποιότητα, προέλευση, συνθήκες εξόρυξης υλικού, προμηθευτής κ.λπ.), επανεπιβεβαιώνουν τα επίπεδα συγκέντρωσης ενεργότητας του υλικού ανά πέντε (5) έτη. Σε αντίθετη περίπτωση, όταν μεταβάλλεται οποιαδήποτε παράμετρος, η οποία ενδέχεται να επηρεάσει την ποιότητα του υλικού από ραδιολογικής άποψης, προβαίνουν στους απαραίτητους ελέγχους άμεσα, πριν τοποθετήσουν το υλικό στην αγορά.

- (β) για υλικά που τοποθετούνται για πρώτη φορά στην εγχώρια αγορά για δημόσια χρήση μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας γνωστοποίησης:

Ισχύουν κατ' αναλογία οι υποχρεώσεις του σημείου (α).

5.6 Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην υποπαράγραφο 5.1 τηρούν αναλυτικά αρχεία που αφορούν τα ραδιολογικά και άλλα χαρακτηριστικά των οικοδομικών υλικών για τα οποία εφαρμόζεται ο Κανονισμός 64 και η παρούσα γνωστοποίηση, τα οποία πρέπει να είναι διαθέσιμα για επιθεώρηση ανά πάσα στιγμή από τον Αρχιεπιθεωρητή ή τους Επιθεωρητές.

5.7 Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην υποπαράγραφο 5.1 οφείλουν να παρέχουν στον Αρχιεπιθεωρητή και στους Επιθεωρητές τις αναγκαίες διευκολύνσεις για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, περιλαμβανομένης και της παροχής πρόσβασης σε χώρους, σημεία ή φορτία από τα οποία μπορούν να ληφθούν δείγματα ή τα οποία πρέπει να τύχουν επιθεώρησης για τους σκοπούς του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης.

6. Εργαστήρια ανάλυσης δειγμάτων

6.1 Αρμόδιο εργαστήριο για τις αναλύσεις για σκοπούς εφαρμογής του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης είναι το Γενικό Χημείο του Κράτους του Υπουργείου Υγείας και οποιοδήποτε άλλο εργαστήριο ή χημείο αναγνωρίζεται από την Υπηρεσία Ελέγχου ως κατάλληλο για τη διενέργεια μετρήσεων για τον σκοπό αυτό.

Νοείται ότι εργαστήριο που αναγνωρίζεται από την Υπηρεσία Ελέγχου ως πιο πάνω πρέπει να διαθέτει τις αναγκαίες εγκρίσεις από την Υπηρεσία Ελέγχου για πρακτικές με ιονίζουσες ακτινοβολίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου, όπως εφαρμόζεται.

6.2 Τα αναγνωρισμένα από την Υπηρεσία Ελέγχου για σκοπούς εφαρμογής του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης εργαστήρια υποχρεούνται να:

- (α) Εφαρμόζουν διεθνώς αναγνωρισμένες αναλυτικές τεχνικές, επικυρωμένες (validated) από τα ίδια τα εργαστήρια, για τον προσδιορισμό της συγκέντρωσης ραδιονουκλιδίων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 της παρούσας γνωστοποίησης, και
- (β) διαθέτουν και χρησιμοποιούν σύστημα αναλυτικού ποιοτικού ελέγχου που, για σκοπούς εφαρμογής των Κανονισμών και της παρούσας γνωστοποίησης, ευρίσκεται πάντοτε σε καλή κατάσταση και λειτουργεί ικανοποιητικά.

Μετά την πάροδο τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος της παρούσας γνωστοποίησης, οποιοδήποτε εργαστήριο προβαίνει σε αναλύσεις για σκοπούς εφαρμογής του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης και αναγνωρίζεται ως τέτοιο από την Υπηρεσία Ελέγχου υποχρεούται επιπρόσθετα να καταστεί διαπιστευμένο για τις συγκεκριμένες αναλυτικές τεχνικές, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των συγκεντρώσεων των ραδιονουκλιδίων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 της παρούσας γνωστοποίησης.

6.3 Για σκοπούς εφαρμογής του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης, η Υπηρεσία Ελέγχου δημοσιεύει στον επίσημο ιστότοπο του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και επικαιροποιεί, όποτε απαιτείται, κατάλογο των αναγνωρισμένων ως κατάλληλων για σκοπούς εφαρμογής των Κανονισμών και της παρούσας γνωστοποίησης εργαστηρίων.

Περαιτέρω, η Υπηρεσία Ελέγχου δύναται να εξουσιοδοτήσει οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο λειτουργεί υπό την ευθύνη του εργαστηρίου, όπως προβαίνει υπό τις οδηγίες της Υπηρεσίας Ελέγχου σε αναλύσεις δειγμάτων που παραδίδονται σ' αυτό από την Υπηρεσία Ελέγχου ή το Γενικό Χημείο του Κράτους.

6.4 Τα αναγνωρισμένα από την Υπηρεσία Ελέγχου εργαστήρια ανάλυσης δειγμάτων διενεργούν τις απαιτούμενες αναλύσεις χωρίς καθυστέρηση και κοινοποιούν επίσης χωρίς καθυστέρηση στην Υπηρεσία Ελέγχου τα αποτελέσματα των μετρήσεων.

6.5 Σε περίπτωση που διαπιστώνεται υπέρβαση του δείκτη συγκέντρωσης ενεργότητας (I) που αναφέρεται στην παράγραφο 2 της παρούσας γνωστοποίησης για οποιοδήποτε υλικό προσκομίστηκε για ανάλυση, τα αναγνωρισμένα από την Υπηρεσία Ελέγχου εργαστήρια ανάλυσης δειγμάτων ειδοποιούν άμεσα την Υπηρεσία Ελέγχου, παρέχοντας ταυτόχρονα όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με το δείγμα, το προσκομίζον πρόσωπο, το πρόσωπο που διαθέτει ή προτίθεται να διαθέτει οικοδομικά υλικά στην αγορά και το σημείο, τον χρόνο και τις συνθήκες δειγματοληψίας.

7. Πιστοποιητικό μέτρησης της συγκέντρωσης ενεργότητας ραδιονουκλιδίων

7.1 Το πιστοποιητικό μέτρησης της συγκέντρωσης ενεργότητας των ραδιονουκλιδίων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 της παρούσας γνωστοποίησης χορηγείται από ραδιοαναλυτικό εργαστήριο, στην Κύπρο ή το εξωτερικό, το οποίο ικανοποιεί τα κριτήρια της παραγράφου 6 της παρούσας γνωστοποίησης.

7.2 Το πιστοποιητικό περιλαμβάνει και υπολογισμό του δείκτη συγκέντρωσης ενεργότητας (I). Εάν το πιστοποιητικό δεν περιλαμβάνει υπολογισμό του δείκτη, είναι δυνατό ο δείκτης να υπολογίζεται και τεκμηριώνεται από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην υποπαράγραφο 5.1 της παρούσας γνωστοποίησης από τα αποτελέσματα των μετρήσεων στο δείγμα, δεδομένου ότι τεκμηριώνεται ο πιο πάνω υπολογισμός από τις αναγραφόμενες συγκεντρώσεις ενεργότητας.

7.3 Τα στοιχεία τα οποία πρέπει κατ' ελάχιστο να περιλαμβάνει ένα τέτοιο πιστοποιητικό είναι τα ακόλουθα:

- (α) Πλήρη στοιχεία του εργαστηρίου, του υπεύθυνου του εργαστηρίου και του προσώπου ή προσώπων επικοινωνίας στο εργαστήριο για σχετικά θέματα,
- (β) μοναδικό κωδικό αναφοράς πιστοποιητικού,
- (γ) ημερομηνία προσκόμισης του δείγματος για μέτρηση, ημερομηνία ή ημερομηνίες ανάλυσης και ημερομηνία έκδοσης του πιστοποιητικού,

- (δ) πλήρη στοιχεία του προσκομίζοντος το δείγμα και του προσώπου που διαθέτει ή προτίθεται να διαθέτει οικοδομικά υλικά στην αγορά, σύμφωνα με τα διαμειβόμενα στην παράγραφο 5 της παρούσας γνωστοποίησης,
- (ε) εμπορική / επιστημονική ονομασία υλικού που προσκομίζεται για ανάλυση, περιγραφή του δείγματος (ποσότητα, μορφή, φυσικά, χημικά και άλλα χαρακτηριστικά) και φωτογραφία του υλικού / δείγματος,
- (στ) υπογραφή του αναλυτή του δείγματος και του υπεύθυνου του εργαστηρίου, εάν είναι διαφορετικά πρόσωπα, καθώς και ημερομηνία υπογραφής,
- (ζ) ονομασία και περιγραφή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου ανάλυσης, με τρόπο που να τεκμηριώνονται οι απαιτήσεις της παραγράφου 6 της παρούσας γνωστοποίησης,
- (η) συγκέντρωση ενεργότητας των υπό ανάλυση ραδιονουκλιδίων της παραγράφου 2 της παρούσας γνωστοποίησης, σε μονάδες Bq/kg,
- (θ) τον δείκτη συγκέντρωσης ενεργότητας (I),
- (ι) όπου είναι εφικτό, κατάταξη του οικοδομικού υλικού σε κλάσεις, ανάλογα με το χρησιμοποιούμενο πρότυπο (π.χ. κατάταξη σε κλάση Α, Β ή C σύμφωνα με το πρότυπο GB 6566-2010 "Limits of radionuclides in building materials") και τεκμηρίωση για την απόφαση κατάταξης αυτή.

8. Κατηγορίες και είδη των πρακτικών που περιλαμβάνουν φυσικά ραδιενεργά υλικά που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν έκθεση των εργαζομένων ή των μελών του κοινού, η οποία δεν δύναται να παραβλεφθεί από άποψης ακτινοπροστασίας

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 19 του Νόμου, η Υπηρεσία Ελέγχου καθορίζει τις κατηγορίες και είδη πρακτικών που παρατίθενται στον Πρώτο Πίνακα της παρούσας γνωστοποίησης ως κατηγορίες και είδη πρακτικών που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν έκθεση των εργαζομένων ή των μελών του κοινού, η οποία δεν δύναται να παραβλεφθεί από άποψης ακτινοπροστασίας.

9. Επιβολή

9.1 Για σκοπούς συμμόρφωσης με τις πρόνοιες του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης, εφαρμόζονται τα μέτρα επιβολής που προνοούνται σύμφωνα με το άρθρο 63 του Νόμου, κατ' εφαρμογή του άρθρου 43 του Νόμου.

9.2 Τα αναφερόμενα στην υποπαραγράφο 9.1 μέτρα δύναται να περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση, την επιβολή κάθε μέτρου που κρίνεται αναγκαίο, προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια και η προστασία της υγείας του πληθυσμού από τους κινδύνους έκθεσης σε ακτινοβολία γάμμα από οικοδομικά υλικά, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης.

Τηρουμένων των διατάξεων του Κανονισμού 64(1), με βάση τις οποίες ενεργός δόση 1 mSv ετησίως θεωρείται ως επίπεδο αναφοράς για την εξωτερική έκθεση των μελών του κοινού σε ακτινοβολία γάμμα που εκπέμπεται από οικοδομικά υλικά στο εσωτερικό κτιρίων, επιπρόσθετα της εξωτερικής έκθεσης που δέχονται τα μέλη του κοινού σε υπαίθριους χώρους και όχι ως όριο δόσης, σε εύλογες περιπτώσεις τα μέτρα αυτά δύναται να περιλαμβάνουν τον περιορισμό της διάθεσης ή την απαγόρευση τοποθέτησης στην αγορά οικοδομικών υλικών που δεν συνάδουν με τις διατάξεις του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης.

9.3 Οι δαπάνες που δύναται να προκύπτουν σε εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης βαρύνουν τα πρόσωπα που παραλείπουν να συμμορφωθούν προς τις διατάξεις του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης. Στις εν λόγω δαπάνες δύναται να περιλαμβάνονται και αυτές που προκύπτουν από εξετάσεις ή αναλύσεις που διενεργούνται για λογαριασμό της Υπηρεσίας Ελέγχου από αναγνωρισμένο από την Υπηρεσία Ελέγχου εργαστήριο, όπως ορίζεται στην παράγραφο 6 της παρούσας γνωστοποίησης, για σκοπούς ελέγχου της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης.

10. Δικαίωμα ένστασης

Εάν οποιοδήποτε πρόσωπο που αναφέρεται στην υποπαραγράφο 5.1 δεν ικανοποιείται από απόφαση του Αρχιεπιθεωρητή ή από ειδοποίηση η οποία έχει εκδοθεί και του έχει επιδοθεί δυνάμει των άρθρων 37 έως 40 του Νόμου, δικαιούται, με την καταβολή του σχετικού τέλους, όπως εφαρμόζεται, να προσβάλει με ένστασή του προς τον Υπουργό την απόφαση ή ειδοποίηση αυτή, σύμφωνα με τα διαμειβόμενα στο άρθρο 42 του Νόμου.

Ο Υπουργός αποφασίζει για την αποδοχή ή μη της ένστασης και την τυχόν ανάκληση ή τροποποίηση της απόφασης ή ειδοποίησης σύμφωνα με το ίδιο άρθρο. Η απόφαση του Υπουργού είναι τελεσίδικη και άμεσα εφαρμοστέα.

11. Τέλη και επιβαρύνσεις

Ο Αρχιεπιθεωρητής δύναται με γνωστοποίηση του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας να καθορίζει το ύψος των τελών ή επιβαρύνσεων που θα επιβάλλονται για σκοπούς:

- (α) Οποιοσδήποτε ελέγχων ή/και επιθεωρήσεων σε σχέση με την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης,
- (β) κάλυψης οποιουδήποτε άλλου κόστους προκύπτει από την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης ή οποιουδήποτε άλλου ελέγχου ή ενέργειας στην οποία προβαίνει ο Αρχιεπιθεωρητής ή οποιοσδήποτε Επιθεωρητής δυνάμει του Κανονισμού 64 και της παρούσας γνωστοποίησης.

12. Παροχή πληροφόρησης

Η Υπηρεσία Ελέγχου δύναται να προβαίνει, με αναρτήσεις στον επίσημο ιστότοπο του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, με τρόπο και σε χρόνο που κρίνει κατάλληλο, στην παροχή πληροφόρησης σχετικά με τα προβλεπόμενα στην παρούσα γνωστοποίηση.

Έγινε στις 25 Νοεμβρίου 2019.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗ,
Αρχιεπιθεωρητής.

ΠΡΩΤΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

(Παράγραφος 8)

Κατηγορίες και είδη των πρακτικών που περιλαμβάνουν φυσικά ραδιενεργά υλικά που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν έκθεση των εργαζομένων ή των μελών του κοινού, η οποία δεν δύναται να παραβλεφθεί από άποψης ακτινοπροστασίας

Για την εφαρμογή της παραγράφου 8 της παρούσας γνωστοποίησης, καθορίζονται οι ακόλουθες κατηγορίες και είδη πρακτικών του βιομηχανικού τομέα που αφορούν φυσικά ραδιενεργά υλικά, περιλαμβανομένης της έρευνας και σχετικών δευτερευουσών διεργασιών, ως κατηγορίες και είδη των πρακτικών που περιλαμβάνουν φυσικά ραδιενεργά υλικά και προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν έκθεση των εργαζομένων ή των μελών του κοινού, η οποία δεν δύναται να παραβλεφθεί από άποψης ακτινοπροστασίας:

- (α) Εξόρυξη σπάνιων γαιών από μοναζίτη
- (β) Παραγωγή ενώσεων του θορίου και κατασκευή προϊόντων που περιέχουν θόριο
- (γ) Επεξεργασία νιοβίου/ μεταλλεύματος τανταλίου
- (δ) Παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου
- (ε) Παραγωγή γεωθερμικής ενέργειας
- (στ) Παραγωγή χρωστικής TiO_2
- (ζ) Θερμική παραγωγή φωσφόρου
- (η) Βιομηχανία ζirkονίου
- (θ) Παραγωγή φωσφορικών λιπασμάτων
- (ι) Παραγωγή σκυροδέματος, συντήρηση φούρνων κλίνκερ
- (ια) Μονάδες παραγωγής ενέργειας με καύση άνθρακα, συντήρηση καυστήρων
- (ιβ) Παραγωγή φωσφορικού οξέος
- (ιγ) Πρωτογενής παραγωγή σιδήρου
- (ιδ) Σύντηξη κασσιτέρου/μολύβδου/χαλκού
- (ιε) Εγκαταστάσεις διύλισης υπόγειων υδάτων
- (ιστ) Εξόρυξη μεταλλευμάτων πέραν του μεταλλεύματος ουρανίου